

**SOSYAL REFAH DEVLETLERİNİN SINIFLANDIRILMASI ve TEORİK
YAKLAŞIMLAR**

ESPING-ANDERSEN'IN SINIFLANDIRMASI

ESPING–ANDERSEN'İN SINIFLANDIRMASI

- Esping–Andersen, refah devleti rejimlerini 3 genel gruba ayırmaktadır.
 1. Liberal refah rejimleri
 2. Muhafazakar refah rejimleri
 3. Sosyal Demokrat modeldir.

LİBERAL REFAH REJİMLERİ

LİBERAL REFAH REJİMLERİ

- **Devlet, son çare olarak başvurulacak** bir merci görevi üstlendiğinden, **yalnızca en kötü durumda olanlara gelir transferi yapılmakta**, dolayısıyla temel sosyal yardım programları gelir araştırmasına başvurmayı gerekli kılmakta ve sosyal sigorta yararları oldukça mütevazı bulunmaktadır.
- ABD, Kanada ve Avustralya bu türün önde gelen örnekleridir. İngiltere ve Yeni Zelanda da bir dereceye kadar bu tür refah rejimine sahiptir.

MUHAFAZAKÂR–KORPORATİST REFAH REJİMLERİ

MUHAFAZAKÂR–KORPORATİST REFAH REJİMLERİ

- Avusturya, Fransa, Almanya, İtalya ve Belçika bu türe uygun düşecek refah sistemlerine sahiptir. Almanya, genelde bu türle ilgili değerlendirmelerde ele alınan temel örnektir.
- Bu rejim tipi birçok farklı ad alır; “muhafazakâr–korporatist refah rejimleri”, “sosyal sigorta modeli”, “Kıta Avrupası modeli”, “kurumsal refah rejimleri”, “Bismark ülkeleri modeli», “Alman modeli” ve daha yakın zamanlarda ise “Hristiyan Demokratik rejimler” gibi.

MUHAFAZAKÂR–KORPORATİST REFAH REJİMLERİ

- Bu modeli benimseyen ülkeler, çalışma hakkı, yani istihdamı yüksek tutma hedefi yerine, sosyal güvenlik hakkını, yani sosyal sorunları sosyal güvenlik yoluyla giderme yöntemini benimsemişlerdir.

SOSYAL DEMOKRAT REFAH REJİMLERİ

SOSYAL DEMOKRAT REFAH REJİMLERİ

- Sosyal demokrat refah rejimleri”, “evrensel refah rejimleri” “İskandinav modeli” ya da “modern refah rejimleri” olarak da adlandırılmaktadır.
- Bu rejim türünün önde gelen ülkesi İsveç’tir. Bu nedenle “İsveç Modeli” adıyla anıldığı da olmaktadır. Diğer ülkeler ise Norveç, Danimarka, Hollanda ve Finlandiya’dır.
- Bu tür rejimlerde öne çıkan ilkeler, evrensellik, sosyal dayanışma ve sınıflar arasında eşitliktir. Yararlar, büyük oranda, yüksek vergi düzeyleri getiren ve temel refah aktörü durumunda olan devlet tarafından sağlanmaktadır.

ESPING–ANDERSEN’İN SINIFLANDIRMASI

Rejim	“Liberal”	“Muhafazakâr”	“Sosyal Demokrat”
Önde gelen örnekleri	ABD, İngiltere	Almanya	İsveç
Felsefi Temeli	Klasik liberalizm	Muhafazakâr sosyal politika	Sosyalizm / Marksizm
Dekomüdfikasyon ²⁸⁵	Düşük	Orta	Yüksek
Sosyal haklar	Gereksinim temelli	Katkıya dayalı	Evrensel
Refah önlemleri	Karma hizmetler	Transfer ödemeleri	Kamu hizmetleri
Haklar	Düz oranlı ödenekler	Katkıya dayalı	Yeniden dağıtıcı
Sosyal Politika Sağlayan Kurumlar	Piyasa (kalıntısız)	Devlet (mesleksi)	Devlet (evrensel)

DİĞER REFAH REJİMLERİ

GÜNEY AVRUPA REFAH REJİMLERİ

GÜNEY AVRUPA REFAH REJİMLERİ

- İlk kategoride “Güney Avrupa refah rejimleri” (Southern European welfare regimes) ele alınabilir. Muhtemelen Kıta Avrupası modeli altında yer alabilir. Bu model Yunanistan, İspanya, Portekiz, İtalya (bir bütün olarak ya da İtalya’nın güneyini) ve belirli bir oranda İrlanda Cumhuriyeti’ni içermektedir.
- Türkiye’de bu refah rejimi kapsamındadır.
- Temel üç sınıflandırma ile yetinmeyen araştırmacılar, Esping–Andersen’in analizinin boşluklarını doldurmaya çalışmışlardır.

GÜNEY AVRUPA REFAH REJİMLERİ

- Bu tür refah rejimlerinin bir özelliği olarak, yasal, kurumsal ve sosyal alanda tam bir gelişme henüz sağlanamamıştır.

KAYNAKÇA

- Özdemir S. (2007). Küreselleşme Sürecinde Refah Devleti. İstanbul Ticaret Odası Yayınları.